

PARTİLERİN MİLLETVEKİLLERİ ADAYLARINI SEÇMELERİNE DAİR

Seçim dönemi içinde olduğumuz şu günlerde, siyasi partiler milletvekili adaylarını belirleyecekler ve YSK'ya bildirecekler. Seçim Güvenliği Platformu olarak, belirlenecek adayların niteliklerinin son derece önemli olduğunu düşünüyor ve mevcut parlamento bileşimine ilişkin bilgileri paylaşmak istiyoruz. Ayrıca seçilecek adayların nitelikleri ile ilgili birkaç hususu vurgulamak istiyoruz.

Anayasa Madde 80'e göre "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler." Belirlenecek olan milletvekili adaylarının bu anayasal kritere uygun olması sağlanmalıdır.

TBMM'nin gençlere kapalı olduğunu görmekteyiz. Ülke nüfusunun yüzde 30'u 30 yaşından gençken, YSK verilerine göre Mecliste 30 yaş altında sadece sekiz vekil bulunuyor (1). Meclisin genç oranı yüzde 1,25'tir.

Keza, TBMM'nin kadınlara tanıdığı siyaset hakkı sınırlıdır. 27. Yasama Yılı'nın sandalye dağılımı dikkate alındığında TBMM'de;

- 14 partinin 7'sinde hiç kadın vekil olmadığını,
- Mecliste her 100 vekilin sadece 17,33'ünün kadın olduğunu,
- Meclis'te grubu bulunan partilerden sadece ikisi bu oranın az üstünde iken üçünün çok altında olduğunu görmekteyiz. (Tablo-1)

TBMM üyelerinin Meclis Genel Kurul toplantılarına gereken ilgiyi göstermediği görülmektedir. Sadece bir yasama yılında (27. dönemin 5. yasama yılında) iki vekilden biri oylamalara katılırken iktidar dışı partilerde katılım dört vekilde bir ortalamaya denk gelmektedir (3). Toplumsal meseleleri içeren bir meclis için toplumsal meseleleri dert edinenlerin yer aldığı, meclisi halka açan bir çabanın olduğu, gençlerin, kadınların temsil edildiği, bununla da yetinmeyip topluma güven veren, bölgesinde tanınan, yeni Türkiye'nin inşasında sorumluluk almaya hazır, liyakat sahibi, sivil topluma emek vermiş, çevreye duyarlı, yaşantısı ve faaliyetlerinde şeffaf adaylara ve vekillere ihtiyaç olduğu açıktır. Ayrıca bu vekillerin geçen seçimde olduğu gibi (4) seçilemeyecek yerlerden değil, seçilecek yerlerden aday gösterilmeleri gerekmektedir.

TBMM'de kadınların, gençlerin, ülkemizin her bölgesinin sorunlarını dert edinenlerin milletvekili olması parlamentonun bileşimini kuvvetlendirecek, toplumun güvenini artıracaktır.

Siyasi partilerin milletvekili seçimlerine, gereken önemi, hassasiyeti ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeterek karar vermelerini talep ediyoruz. 28 Mart 2023

Yararlanılan kaynaklar:

1. T.C. Yüksek Seçim Kurulu 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi (24 Haziran 2018) Siyasi Partilere Göre Milletvekili Seçilenlerin Yaş Grubu Dağılımı
İlgili sayfaya yönlendirilmek için [tıklayın](#).

2. Artı Gerçek Forum 27, Sezon 5
İlgili sayfaya yönlendirilmek için [tıklayın.](#)
3. BirGün, Vekil adaylarının mesleki durumu ve sosyal kökeni, Aziz Çelik
İlgili sayfaya yönlendirilmek için [tıklayın.](#)

Tablo-1: Mart 2022 itibariyle 27. Dönem Milletvekilleri Cinsiyete Göre Sandalye Dağılımı

CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM					
Parti Adı	Kadın		Erkek		Parti Toplam
	Sayı	Oran	Sayı	Oran	
ADALET VE KALKINMA PARTİSİ	54	% 18,95	231	% 81,05	285
CUMHURİYET HALK PARTİSİ	16	% 11,94	118	% 88,06	134
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ	22	% 39,29	34	% 60,71	56
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ	4	% 8,33	44	% 91,67	48
İYİ PARTİ	2	% 5,41	35	% 94,59	37
TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ	1	% 25,00	3	% 75,00	4
BAĞIMSIZ MİLLETVEKİLİ	0	% 0,00	3	% 100,00	3
DEMOKRAT PARTİ	0	% 0,00	2	% 100,00	2
MEMLEKET PARTİSİ	0	% 0,00	2	% 100,00	2
SAADET PARTİSİ	0	% 0,00	1	% 100,00	1
YENİLİK PARTİSİ	0	% 0,00	1	% 100,00	1
ZAFER PARTİSİ	0	% 0,00	1	% 100,00	1
BÜYÜK BİRLİK PARTİSİ	0	% 0,00	1	% 100,00	1
DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ	0	% 0,00	1	% 100,00	1
DEMOKRATİK BÖLGELER PARTİSİ	1	% 100,00	0	% 0,00	1
Genel Toplam	100	% 17,33	477	% 82,67	577

Bilgi TBMM web sitesinden alınmıştır. Bilgiye erişmek için [tıklayın.](#)

SEÇİM GÜVENLİĞİ PLATFORMU

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)
Tüm Emekliler Sendikası
Elektrik Mühendisleri Odası
Sosyal Demokrasi Vakfı (SODEV)
Alevi Bektaşî Federasyonu (ABF)
Hak İnisyatifi Derneği

İnsan Hakları Derneği (İHD)
Kızılırmak Yerel Dernekler Federasyonu
Mülkiyeliler Birliği
ODTÜ Mezunları Derneği
2025 Avrupa Demokrasi Hareketi (DİEM 25 Türkiye)
Anıtpark Forum
Antikapitalist Müslümanlar
Demokrasi İçin Birlik (DİB)
Dođu ve Güneydođu Dernekleri Platformu (DGD)
Hak ve Adalet Platformu
Seçim 2023 Yerel Medya Koordinasyonu
Türkiye Gönüllüleri
Yurttaş Girişimi
Yurttaşlık Derneği.

www.secimguvenligi.org

secimguvenligiplatformu@gmail.com